

22110207

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

NEPALI A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉPALAIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEPALÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

तल दिइएका कविता अथवा निबन्धको टिप्पणी लेख्नुहोस् :

१.

वनको सुसेलीमा बिलाउँछ भरियाको निश्श्वास ! कुल्लीहरूको पसिना धर्तीमा खस्नुअघि सुक्तो रहेछ जीउमै । विनीत आँखाले मात्र पढ्छन् परिश्रमीका पौरखी गीतहरू । विनयी मुटुले मात्र चुम्छन् पुरुषार्थीका श्रुतिमधुर गानहरू । पेटपालालाई कुन याम शरद्, कुन याम शिशिर ! जीउपालाको तोकमै जीवन, नाम्लै जीवन । “सर्पको खुट्टा सपैले देख्छ” आहान हो सत्य-साँचो । पटुका च्याटिएका र टोपी फाटेका आकृति एकै थलोमा भेटिएपछि दर्कै भरिीको एकनासे रूप

५ भेटिन्छ – आँसुको, विलापको र वेदनाको बेतोड गति । बादलका क्षणिक बुझाहरू भैं छन् दुखियाका सपनाहरू । “राँडीलाई पोतेको रहर” भैं छ डोकेहरूको हाँस खोज्ने अभिलाषा ।

कृपणहरूका सपनाविपना सबैले चिमोट्छ मलाई । उज्यालो दिन अस्ताउँछ अँध्यारो निशा सुम्पेर । पटुकीको कुन फेरले पसिना पुछ्ने ! कुन फेरले लाज ढाक्ने ! कुन फेरले आँसु पुछ्ने ! कुँजिएका पखेटाले हरेक प्रतिफलमा प्रलयडरफरको उब्जाउँछ प्रतिफल । एउटै छ उच्छ्वासको स्वर । पानीको थोपा भए बिलाउँथ्यो किन्तु यहाँ छ पहाडको

१० थुम्को-जीवन । प्रतिकूल परिवेशमा फुल्न सकेन जाई, मुस्काउन सकेन बेली । शीताद्रि बस्तीमा बसेर उष्णताको सपना देख्नु भरियाको मन ठान्दैन अनुकूल “एउटा गीत छ, अहिले गाऊँ कि भरे गाऊँ” मनसुवाको लहरले सुसाउनु छ दुःखको उल्लोल । नदीको तीरसँगै हिँड्छन् र गाउँछन् उही विहानकै भावनाशील गीत – ओठ हाँसेको, मन रोएको !

भँगालो लागेछ कुराको । पञ्चमीको उकालामा भेटिएका भरियाको साथी छु म । अनवरत छ विषम व्याकुलताको चञ्चुप्रहार । हरियाली विचरणमा जति मग्न हुन खोज्छु त्योभन्दा बढी टालेका लुगामा प्रफुल्ल मुहार मेरो मन हुन्छ

१५ मग्न भरङ्ग । मर्लान्त छन् र पनि खित्काएकै छन् तिनका अङ्गअङ्ग । गतिशीलै छन् ती पसिनासमान – यथाक्रम अद्यतन ।

चम्केको घोडाले लम्केको हात्तीलाई भेट्ला र ! मुटु फुटाएर जति उत्तुङ्ग उकालो उक्ले पनि, भरिी सहेर ओठ कँपकँपाए पनि र ढुङ्ग्यानी कान्तामा हिँडेर चरचरी पैताला फुटाए पनि लेकमाथिको कुइरोभन्दा किन सम्पन्न परिचय हुँदैन परिश्रमीको परिस्थिति !

युवराज नयाँघरे, “पसिनाको नदी र ढाकेको गीत” मुहुर्तको वरिपरि
(काठमाडौँ : साभा प्रकाशन, २०५५) पृ.९१-९२ ।

- निबन्धको उक्त उद्धरणले केकस्तो सन्देश दिएको छ ?
- भरियाको जीवनअवस्थाको जानकारी दिने साधनका रूपमा निबन्धको उक्त उद्धरणको भाषालाई के-कसरी मूल्याङ्कन गर्नुहुन्छ ?
- निबन्धको उक्त उद्धरण पढेपछि तपाईंका मनमा जन्मिएका प्रतिक्रिया के-के हुन् ?

२.

- समरमा अमर हुने बहादुरहरू
तिमीले मरी-मरी आर्जेको वीरचक्र
यी आँगनहरूको निम्ति
पाङ्ग्राको ठुनीभन्दा बेसी महत्वपूर्ण छैन
५ बीस बालीपछिको अवकाशप्राप्त तिम्रो जीवन
यी घरहरूको निम्ति
मकाएको धुरीखामो भन्दा बेसी महत्वपूर्ण छैन
सत्य लेख्दै छु, जनै छोएर लेख्दै छु
तिमीले डिहीमा सारेको गुहेंली पनि ठूलो भयो
१० ल्याइदिने कोही छैन
तिम्रो हँसिया खुर्पाट्याकमै रह्यो
अचेलभरि तिम्रो चिनो नौगेडी माला
कान्छीको गला छोडी बेसाहा खोज्न गयो
अनुहारमा जस्ताको तस्तै तिमीलाई बोकेर
१५ तिम्रो नानी गिट्टा र भ्याकुरमा बाँचेको छ
सबै सबै थोक गुमाइसकेर पनि
मायालुको स्युँदोमा एक थोपा माया बाँचेको छ
यी सिँढीहरू सधैं तिमी भनेर रोइदिन्छन्
यी पिँढीहरू प्रत्येक दशैंमा बिरामी भइदिन्छन्
२० त्यसैले वीरबहादुरहरू
ओठभरि म्वाइँ खाइदेऊ पतेनीघारीलाई
सिरुको पातपातमा जून फुल्छ
सगला हातगोडा देऊ खोल्सा र टारीलाई
मकैको चमरचमरमा सुन फुल्छ

क्षेत्रप्रताप अधिकारी, “मकैको चमरचमरमा सुन फुल्छ” समसामयिक साप्ताहिक कविता, (दो.सं.)
(काठमाडौँ : साप्ताहिक प्रकाशन २०५६) पृ. ४६ ।

- यस कवितामा केकस्तो विचार व्यक्त भएको छ ?
- यस कवितामा प्रयोग भएका विम्ब र प्रतीकलाई के-कसरी मूल्याङ्कन गर्नुहुन्छ ?
- यस कवितामा व्यक्त विचार तपाईंलाई चित्त बुझ्ने खालको छ वा छैन ?